

Svar på skriftligt spörsmål SSS 433/2016 rd

Svar på skriftligt spörsmål om Utrikespolitiska institutets vinklade publikationsverksamhet och om hur institutet målar upp hotbilder utan grund

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 433/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Markus Mustajärvi /vänst:

Vilket är det konkreta hot som statsrådet bereder sig på i anknytning till hundraårsjubileet för Finlands självständighet 2017 och

Är Ryssland i statsrådets mening en statlig aktör som ifrågasätter Finlands självständighet?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Inledningen till det skriftliga spörsmålet hänvisar till en finskspråkig rapport som Utrikespolitiska institutet (UPI) publicerade i augusti 2016, ”Venäjän muuttuva rooli Suomen lähialueilla” (”Rysslands föränderliga roll i Finlands närområden”). Utrikespolitiska institutet är ett forskningsinstitut som formellt lyder under riksdagen men vars forskningsverksamhet är oberoende. Rapporten ingår i statsrådets gemensamma utrednings- och forskningsverksamhet (VN-TEAS) vars syfte är att skapa en gedigen informationsgrund till underlag för de offentliga beslutsprocesserna. Utgående från informationsbehov angivna av utrikesministeriet ger rapporten en analys av förändringarna i Rysslands utrikespolitik och särskilt i fråga om det arktiska området, Östersjön och energipolitiken, och analyserar vilka risker förändringarna medför för Finland. Forskarna arbetade självständigt och i enlighet med de allmänna principerna för forskningsarbete. Rapporten speglar inte statsrådets eller utrikesministeriets åsikter, utan det är forskarna bakom utredningsarbetet som har utformat innehållet.

I regeringsprogrammet fastställs att Finland ska utöka beredskapen i samhället och bereda sig på olika tilltagande risker och nya hot. EU och många av dess medlemsstater, däribland Finland, har förbättrat beredskapen inför påverkansåtgärder av hybridkaraktär, bl.a. påverkan genom information. I Finland arbetar en sektorsövergripande arbetsgrupp sammankallad av statsrådets kommunikationsdirektör med uppgiften att skapa bättre beredskap mot informationspåverkan. Ett av målen är att ta fram en helhetsbild av den informationspåverkan som riktas mot Finland och skapa beredskap inför olika tänkbara riskscenarier. Statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska utskott, säkerhetskommittén som bistår statsrådet och ministerierna och kanslichefsmötet gav gruppen fullmakt 2015.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 433/2016 rd

Förberedelserna inför Finlands 100-årsjubileum 2017 är i full gång. Organiseringsarbetet sköts av projektgruppen Finland 100, som arbetar vid statsrådets kansli. I arbetet ingår att förbereda sig på eventuella utmaningar och risker. Man kan inte utesluta att Finland under landets hundraårsjubileum utsätts för olika försök till informationspåverkan, till exempel kan det hända att landets historia återgranskas på ett vinklat sätt. År 2017 väcker redan nu ett starkt intresse bl.a. i rysk media, och diskussion och åsikter av olika slag förekommer. Av historiska skäl uppfattas händelserna 1917 på olika sätt här och i Ryssland. Tidvis förekommer även åsikter som hävdar att Finlands separation från Ryssland inte gick lagligt till. Här bör man dock skilja på officiella uttalanden och enskildas åsikter. Ryssland och många ryska aktörer vill fira våra hundra år av självständighet tillsammans med oss. Finländska och ryska aktörer samarbetar just nu med att förbereda tillställningar, historiska seminarier och kulturella evenemang.

Ryssland är en viktig granne. Relationerna mellan våra länder bygger på ett flertal bilaterala och folkrättsliga avtal. Finland förklarade sig självständigt den 6 december 1917 och Ryssland erkände Finland som självständigt land den 4 januari 1918. Staten Ryssland ifrågasätter inte Finlands självständighet.

Helsingfors 26.9.2016

Utrikesminister Timo Soini